

Av. Bülent Nuri KURDOĞLU

KARŞI VEKÂLET ÜCRETİ

İÇTİHADI BİRLEŞTİRME KARARLARININ İNCELENMESİ

Önsöz

Elinizde tuttuğunuz bu kitabı yazmaktaki amacım geçtiğimiz 2012 yılı içinde Yargıtay'ın karşı vekâlet ücretleri ile ilgili olarak vermiş olduğu yeni bir içtihatır.

Avukatlar arasında seri dava olarak bilinen iş davalarında avukatlar tek bir dilekçe ile birden fazla çalışan hakkında iş mahkemelerinde dava açmakta daha sonra da davanın açıldığı mahkemece tefrik kararı verilerek davacı sayısı kadar dosya oluşturulmaktaydı. Bu tür davalara bakan avukatların ellerindeki dosya sayısı yüz ve daha fazla olabilmektedir. Bu davalarda dava çalışanların lehine sonuçlandığında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre her bir davacı lehine ayrı ayrı dava karşı vekâlet ücreti ödenmesine karar verilmekteydi. Ancak geçtiğimiz 2012 yılı içinde Yargıtay bu tür davalarda avukatın sarf ettiği emeğin dava vekâlet ücretini hak edecek kadar olmadığından yola çıkarak karşı vekâlet ücretini dava vekâlet ücreti olarak değil maktu dilekçe ücreti olarak belirleme kararı aldı.

Bu karar sebebiyle birçok avukat çok büyük gelir kaybına uğradı. Yargıtay'ın hukuk aykırı olan bu kararına karşı ne gibi hukuki girişimlerde bulunulabileceği konusunda benden yardım isteyen bir meslektaşımın ricası üzerine konu hakkında araştırma yaparken Yargıtay'ın 1926 yılından beri beş yüzü aşkın içtihadı birleştirme kararı verdiğini, bunlarında yirmi tanesinin karşı vekâlet ücreti ile ilgili olduğunu gördüm. Yargıtay başka hiçbir konuda bu kadar çok içtihadı birleştirme kararı vermiş değildir. Örneğin borçlar hukuku konusunda altmış yedi tane içtihadı birleştirme kararı bulunmaktadır. Bunların içinde ise zamanaşımı ile ilgili sadece yedi tane karar bulunurken kira sözleşmeleri ile ilgili sadece altı tane karar bulunmaktadır. bu sayılar karşı vekâlet ücreti konusunun Yargıtay açısından ne kadar çok dikkate alındığını göstermektedir.

Yargıtay 1926 yılından bu güne kadar yirmi tane karşı vekâlet ücreti ile ilgili içtihadı birleştirme kararı vermiş olmasına karşın bu konunun hukuken çözüme kavuşmuş olmadığını düşünmekte olmalı ki karşı vekâlet ücretleri ile ilgili tartışma yaratan kararlar vermeye devam etmektedir. Bu kitabı yazmama sebep olan yukarıda bahsettiğim Yargıtay kararı da önümüzdeki dönemde yeni bir içtihadı birleştirme kararına konu olabilir. Dolayısıyla karşı vekâlet ücreti konusu hukukumuzda tartışmalı kalmaya devam edecektir.

Yazmış olduğum kitap bu sebeple karşı vekâlet ücretleri konusunda uyumsuzluğu olan meslektaşlarıma yardımcı olabilecek bir kitap olup uygulamaya yönelik bir kitaptır. Çünkü bu içtihadı birleştirme kararlarının yarıya yakını geçerliliğini korumaya devam etmektedir. Bu sebeple içtihatları konusuna göre değil tarih sırasına göre inceledim. Kitap baştan sona okunduğunda karşı vekâlet ücretinin hukukumuzda ki tarihi gelişimi de görülmüş olunacaktır.

Kitabın hazırlanması esnasında karşılaştığım en büyük güçlük incelemesini yaptığım içtihadı birleştirme kararlarının dayanağını oluşturan Yargıtay Hukuk Daireleri'nin kararlarını bulamamış olmamdır. Yargıtay ile yaptığım yazışmalar neticesinde içtihadı birleştirme kararlarının dayanağı olan daire kararlarının diğer kararlar gibi on yıl sonra Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne gönderildiğini daha sonra da imha edildiğini öğrendim. Yargıtay'ın milyonlarca kararı saklaması mümkün olmasa da kanun hükmünde olan ve Anayasa Mahkemesi'nce dahi iptal edilemeyen, ancak Yargıtay'ın kendisince değiştirilebilen bu denli önemli hukuk metinlerinin dayanağı olan daire kararlarının saklanması gerekirdi. Bunun yapılmamış olması hukuk birikimimiz açısından çok büyük bir kayıptır.

İncelemesini yaptığımız içtihadı birleştirme kararlarının tam metnini kitabımıza aldık. Her metnin altına ise kararın içeriğine ilişkin yorumlarımızı belirttik. Kararların incelenmesi esnasında verdiği katkılardan ötürü Sayın Av. Ender Dedeoğlu'na teşekkür ediyorum. Kitabın meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyorum.

AVUKAT

Bülent Nuri KURDOĞLU

İçindekiler

Önsöz.....	7
Giriş.....	15
I. 29.12.1926 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	17
A. Karar Metni.....	17
B. Kararın İncelenmesi.....	18
1. Ortaklığın Giderilmesi Davalarında Vekâlet Ücretine Hükmedilmesine Karşı Olan Görüş.....	19
2. Ortaklığın Giderilmesi Davalarında Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğine İlişkin Görüş.....	19
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi.....	19
II. 31.05.1944 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	20
A. Karar Metni.....	20
B. Kararın İncelenmesi.....	26
1. İlamlı İcra Takiplerinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmesine Karşı Olan Görüş.....	27
2. İlamlı İcra Takiplerinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğine İlişkin Görüş.....	28
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi.....	29
4. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır.....	31
III. 07.02.1945 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	32
A. Karar Metni.....	32
B. Kararın İncelenmesi.....	43
1. Görevsizlik ya da Yetkisizlik Kararı Verilmesi Halinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmemesi Gerektiğine İlişkin Görüş.....	43
2. Görevsizlik ya da Yetkisizlik Kararı Verilmesi Halinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğine İlişkin Görüş.....	44
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi.....	45
4. İş Bölümü Görev Uyuşmazlığı Yönünden Kararın İncelenmesi.....	45
5. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	46
IV. 25.04.1945 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	47
A. Karar Metni.....	47
B. Kararın İncelenmesi.....	57
1. Asliye Hukuk Mahkemelerinde Görülen Davalarda Vekâlet Ücretinin Dilekçe ile İstenmesi Gerektiğine İlişkin Görüş.....	57
2. Asliye Hukuk Mahkemelerinde Görülen Davalarda Vekâlet Ücretine Sözlü Talep Halinde ya da Talep Olmaksızın Karar Verilmesine İlişkin Görüş.....	58

3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	58
4. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	59
V. 17.11.1948 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	60
A. Karar Metni	60
B. Kararın İncelenmesi.....	83
1. Baro Olmayan Yerlerde Avukat ve Dava Vekili Dışında Biri ile Temsil Edilen Taraf Lehinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğine İlişkin Görüş	83
2. Baro Olmayan Yerlerde Avukat ve Dava Vekili Dışında Biri ile Temsil Edilen Taraf Lehinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmesine Karşı Olan Görüş	84
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	84
4. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	87
VI. 22.12.1948 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	88
A. Karar Metni	88
B. Kararın İncelenmesi.....	90
1. Verilmiş Bir İçtihadı Birleştirme Kararı Bulunmamaktadır.....	90
2. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	91
VII. 13.04.1949 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	92
A. Karar Metni	92
B. Kararın İncelenmesi.....	97
1. Bedel Artırımı Davasında Kamulaştırmadan Vazgeçen İdare Aleyhine Sarf Edilen Emeğe Göre Vekâlet Ücreti Takdir Edilmesine İlişkin Görüş	97
2. Bedel Artırımı Davasında Kamulaştırmadan Vazgeçen İdare Aleyhine Dava Değerine Göre Nispi Vekâlet Ücretine Hükmedilmesine İlişkin Görüş	98
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	98
4. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	99
VIII. 08.06.1949 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	101
A. Karar Metni	101
B. Kararın İncelenmesi.....	106
1. Ceza Davasında Mali Neticesi Olan Kararlarda Maktu Ücretin Yanında Nispi Ücrete de Hükmedilmesi Gerektiğine İlişkin Görüş	106
2. Maktu ve Nispi Ücrete Birlikte Hükmedilmesini Kabul etmeyen Görüş	107
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	107
4. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	108
IX. 07.04.1954 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	109
A. Karar Metni	109

B. Kararın İncelenmesi.....	110
1. Sözleşmesel Avukatlık Ücretinin Nispi Olarak Belirlenmesinin Avukatın Davaya Katılması Olduğunu Savunan Görüş.....	110
2. Nispi Ücretin Avukatın Davaya Katılması Anlamına Gelmeyeceğini Savunan Görüş	111
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	111
4. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir	112
X. 14.04.1054 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI .	114
A. Karar Metni	114
B. Kararın İncelenmesi.....	115
1. Dilekçenin İptaline Karar Verilmesi Halinde Vekâlet Ücretine Hükmedilmemesi Gerekliğine İlişkin Görüşün ve Karşı Görüşün İncelenmesi.....	115
2. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İçtihat Tekrar Geçerli Hale Gelmiştir	115
XI. 27.06.1956 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	117
A. Karar Metni	117
B. Kararın İncelenmesi.....	121
1. Birden Fazla Davalıya Karşı Açılmış Olan Davanın Aynı Sebepden Ötürü Reddi Halinde Bir Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerekliğine İlişkin Görüş	121
2. Birden Fazla Davalıya Karşı Açılan Davaların Reddi Halinde Her Bir Davalı İçin Ayrı Ayrı Vekâlet Ücretine Hükmedilmesine İlişkin Karşı Oy Yazısının İncelenmesi	122
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	123
4. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır	124
XII. 15.05.1957 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	125
A. Karar Metni	125
B. Kararın İncelenmesi.....	126
1. Vekâlet Ücreti Uyuşmazlığına İlişkin Davanın Asıl Davanın Görüldüğü Yer Mahkemesi'nde Görülmesi Gerekliği Görüşü	126
2. Vekâlet Ücreti Uyuşmazlığına İlişkin Davanın Başka Mahkemede Görülebileceğini Savunan Görüş	126
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	127
4. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır	127
XIII. 29.05.1957 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	129
A. Karar Metni	129
B. Kararın İncelenmesi.....	131
1. 07.02.1945 Tarihli İçtihadı Birleştirme Kararına Göre Vekâlet Ücretine Talep Halinde Hükmedilmesi Gerekliğini Savunan Görüş	131
2. Vekâlet Ücretine Mahkemece Resen Hükmedilmesi Gerekliğini Savunan Görüş	132
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	133
4. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır	133

XIV. 21.05.1958 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	134
A. Karar Metni	134
B. Kararın İncelenmesi.....	136
1. Şufa (Ön alım) Davalarında Maktu Vekâlet Ücretine Hükmedilmesini Savunan Görüş	136
2. Şufa (Ön alım) Davalarında Nispi Vekâlet Ücretine Hükmedilmesini Savunan Görüş.....	137
3. Karşı Oy Görüşünün İncelenmesi	138
4. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	138
5. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır	139
XV. 23.05.1960 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	140
A. Karar Metni	140
B. Kararın İncelenmesi.....	146
1. Karşı Vekâlet Ücretinin Avukata Ait Olacağına İlişkin Sözleşme Hükümünün Geçerli Olduğunu Savunan Görüş	146
2. Karşı Vekâlet Ücretinin Avukata Ait Olacağına İlişkin Sözleşme Hükümünün Batıl Olduğunu Savunan Görüş	146
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	148
4. İçtihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	148
XVI. 26.03.1962 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	150
A. Karar Metni	150
B. Kararın İncelenmesi.....	152
1. Kanun Değişikliği İle Konusuz Kalan Davalarda Yargılama Giderlerine Hükmedilemeyeceğini ve Kesinleşmiş Kararların İnfaz Edilemeyeceğini Savunan Görüş	152
2. Kanun Değişikliği İle Konusuz Kalan Davalarda Yargılama Giderlerine Hükmedilmesini ve Kesinleşmiş Kararların İnfaz Edilmesini Savunan Görüş.....	153
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	154
4. İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır	155
XVII. 19.09.1966 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ	157
A. Karar Metni	157
B. Kararın İncelenmesi.....	160
1. Dava Değerine Göre Sulh Hukuk Mahkemelerinden Verilen Görevsizlik Kararlarında Karşı Vekâlet Ücretine Dava Dilekçesinde Gösterilen Değer Üzerinden Hükmedilmesini Savunan Görüş.....	160
2. Karşı Vekâlet Ücretine Mahkemece Belirlenen Değer Üzerinden Hükmedilmesini Savunan Görüş.....	161
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	161
4. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na Göre İçtihat Geçerliliğini Korumaktadır.....	162

VIII. 24.04.1967 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	164
A. Karar Metni	164
B. Kararın İncelenmesi.....	166
1. İş Bölümü İtirazı Üzerine Verilen Görevsizlik Kararı İle Birlikte Karşı Vekâlet Ücretine Hükmedilmesinin Nihai Karar Niteliğinde Olması Nedeniyle Ayrıca Temyiz Edilebileceği Görüşü.....	166
2. İş Bölümü İtirazından Kaynaklanan Görevsizlik Kararının Ancak Esas Hükümlerle Temyiz Edilebileceği Görüşü	167
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	167
4. İctihat Geçerliliğini Korumaktadır	168
XIX. 22.01.1973 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	169
A. Karar Metni	169
B. Kararın İncelenmesi.....	171
1. Beraat Sebebiyle Ceza Mahkemesinden Tazminat Talep Edilmesi Halinde Nispi Vekâlet Ücreti Yerine Maktu Dilekçe Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğini Savunan Görüş	171
2. Beraat Sebebiyle Ceza Mahkemesinden Tazminat Talep Edilmesi Halinde Nispi Vekâlet Ücretine Hükmedilmesi Gerektiğini Savunan Görüş	172
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	172
4. İctihat Geçerliliğini Korumaktadır	173
XX. 23.12.1976 TARİHLİ YARGITAY İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME GENEL KURULU KARARI VE İNCELENMESİ.....	175
A. Karar Metni	175
B. Kararın İncelenmesi.....	182
1. Karşı Vekâlet Ücretinin Dava Tarihinde Yürürlükte Olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne Göre Belirlenmesini Savunan Görüş.....	182
2. Karşı Vekâlet Ücretinin Hüküm Tarihinde Yürürlükte Olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne Göre Belirlenmesini Savunan Görüş.....	182
3. Kabul Edilen Görüşün İncelenmesi	183
4. İctihat Geçerliliğini Yitirmiştir.....	183
İÇTİHATLARDA YER ALAN KANUNLARIN İLGİLİ HÜKÜMLERİ.....	185
Kaynakça	205
Kavramlar Dizini	207

incelemesini yaptığımız kararlara yansımıştır. 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nda yapılan değişikliklerle karşı vekâlet ücretinin avukatlara ait olması kabul edilmiş olsa da iş sahipleri avukata temsil edilmek zorunda kaldıkları davalarda yaptıkları yargılama masraflarının tamamını buna bağlı olarak da avukatlık ücretini karşı taraftan tamamen tahsil edince istemektedirler.